

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

De volgende activiteiten zitten er voor u aan te komen:

Natuurexcursie Vrijenburgsebos

Zaterdag 7 april van 10.00 tot 12.00 u

Dit stukje bos gelegen tegen de A15 tussen Rotterdam en Barendrecht is grondig aangepakt. Het maakt nu deel uit van de Blauwe Verbinding. Er is een mooie molen en een kanovijver. Er valt meer te zien dan u denkt.

Startpunt: We starten bij de Brasserie Vrijenburg en lopen dan een rondje over fietspaden en wandelpaden.

Met OV te bereiken: met tramlijn 25 halte Vrijenburgsebos. Er is parkeergelegenheid.

Uw gids en meer informatie: Rody Klop (06-41229114)

Natuurexcursie Stormpoldervloedbos

Zaterdag 14 april van 11.00 tot 12.30 u

Bijzondere getijden-natuur is te vinden in het Stormpoldervloedbos, waaronder Spindotters die de geulen in het vloedbos geel kleuren, en bloeiende Zomerklokjes. U ziet bij laag tij misschien het scheepswrak. De bever is nabij. Goed schoeisel is bij deze excursie een must; het kan drassig zijn.

Startpunt: Van der Giessenweg, Krimpen aan de IJssel, bij ingang Vloedbos.

Te bereiken met: *Waterbus* halte Stormpolder, 15 min. lopen via Industrieweg, bij V.d. Giessenweg rechts; bus vanaf metrostation Capelsebrug met Arriva lijn 194 (ri. Bergambacht), halte Industrieweg Krimpen (15 min. lopen naar startpunt).

Uw gidsen en meer informatie: Marlies Butter en Liesbeth den Haan (06-47046122)

Weidevogels kijken bij Ackersdijk

Zondag 22 april van 09.00 tot 11.00 u

De weidegronden in het natuurgebied Ackersdijkse Plassen zijn door hun hoge waterstand en beheer geschikt voor weidevogels. Vanuit en vanachter diverse kijkhutten en kijkwanden kunnen we ze goed gadeslaan. Als we geluk hebben zien we Kievitjongen door het gras lopen, op jacht naar vliegjes en insectjes. We fietsen tussen de verschillende observatiepunten. Vergeet niet een verrekijker mee te nemen, en kom met de fiets.

Startpunt (fiets mee!): parkeerterreintje bij hoek Molenweg en Molenkade (= verlengde van Oude Boven-dijk, Rotterdam).

Uw gidsen en meer informatie: Liesbeth den Haan (06-47046122) en Catolien Vermeulen (06-10669745).

Wandelingen alleen voor leden en donateurs.

Meer informatie bij: Lenie Lelie: 06-44593991 Lenielelie@outlook.com of Anita van Keulen 06- 14986138 anitavankeulen@upcmail.nl

Leerdam: Lingepracht, ca. 11 km.

Zaterdag 21 april 2018

Verzamelen op Rotterdam Centraal (achter de bankjes in centrale hal) om 9.10 uur. De trein vertrekt om 9.21 uur van spoor 3. Instappen op Rotterdam Blaak is ook mogelijk: verzamelen om 9.15

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

uur op spoor 3: de trein vertrekt om 9.24 uur. We stappen over in Dordrecht (let op: hier uitchecken bij NS en inchecken bij Arriva!).

Verslag: Wandeling Buiten de binnenstad van Rotterdam

Aantal deelnemers 13.

Op zaterdag 24 februari gingen wij op pad vanaf station Blaak, onder de kubuswoningen door richting Kralingen.

Bij Kralingen sloegen wij via de Oudedijk de weg in naar de Kralingse Plas. Wij liepen door het prachtige bos richting de plas en ondanks de koude wind (maar wel veel zon) liepen de meesten het plankier op en de rest volgde de route op het naastgelegen pad.

Weer terug op de Oudedijk liepen wij het "oude" Kralingen door om even koffie te drinken bij het Arboretum.

Lenie Lelie en Anita van Keulen

[Lees hier verder](#)

Verslag Natuurexcursie: Langs de historische Overschiese Kleiweg

11 maart 2018

Tekst en foto's Liesbeth den Haan en Philip Both

Tijdens deze excursie doorkruisten we het gebied ten noorden van de historische Overschiese Kleiweg. Dit gebied valt in de oude polders Sestienhoven en Oudenwijk (of Ouwendijk) waar in vroeger eeuwen - na de aanvankelijke ontginning vanaf de 12de eeuw - veen is gewonnen en die later zijn ingepolderd. We startten onze vrij lange wandeling in het parkje bij zorginstelling Stadzicht.

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

Het terrein waarop Stadzicht is gebouwd, is een buitenplaats die er in 1917 is gevestigd. Een rijke kartonfabrikant kocht het gebied, liet er een zaal voor ontvangsten bouwen met wat bijgebouwen en gaf zijn tuinman de vrije hand om er een park aan te leggen. Het parkje is een verborgen pareltje dat weinig mensen kennen. De deelnemers waren dan ook aangenaam verrast.

De Overschiese Kleiweg vormde in het verleden de zuidgrens van de voormalige Oudendijkse polder en ligt op een oude stroomrug van klei.

[Lees hier verder](#)

Een fotoverslag: Natuurexcursie in het Zuiderpark

10 maart 2018

Van Liesbeth den Haan

Spechtenhol. Wie gaat hier gebruik van maken - een specht, een Halsbandparkiet?

[Kijk hier verder](#)

Vogels herkennen

De website "waarneming.nl" heeft de app. **ObsIdentify Vogels** ontwikkeld, voor smartphones die draaien op Android. Hiermee worden vogels automatisch herkend: je kunt foto's uploaden, waarna de app je vertelt om welke soort het gaat.

De herkenning werkt geheel offline. Dit is vooral praktisch in het veld en houdt je app. lekker snel. Foto's die zijn herkend in **ObsIdentify Vogels** kunnen worden opgeslagen op "waarneming.nl" door middel van de app. **ObsMapp** (vanuit deze app. kun je ook **ObsIdentify Vogels** bereiken). De app. werkt het beste wanneer deze meerdere foto's van dezelfde vogel krijgt. Met deze versie kunnen Nederlandse en Belgische vogels worden herkend; in de nabije toekomst worden meer landen toegevoegd. Een IOS-versie is nog in ontwikkeling.

De app. **ObsIdentify Vogels** is (gratis) te downloaden in de Google Play Store.

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

Verslag van een verkenning van het eiland De Zaag.

Tekst en foto 's Ben Huber

Rond 1600 lag er een kleine zandplaat (het Zaegje) langs de Zuidoever van de Nieuwe Maas bij IJsselmonde. In 1721 had mr. Otto Groeninx de "Ambtsheerlijkheid Ridderkerk" voor een - voor die tijd- enorm bedrag van 78.000 gulden gekocht. Één van de geneugten van de ambtsheer was dat alle aanwassen (aangeslibde grond) zijn eigendom werden, zo ook dus het Zaegje. Om de beesten te kunnen melken, werd de afstand tussen de vaste wal voor Huys ten Donck en het eiland toen overbrugd met een plank. Rond 1800 heeft de Kleine Zaag zich met de Grote Zaag samengevoegd tot één eiland. Door stroming heeft het eiland zich - in de loop van de tijd - verplaatst naar de Noordoever bij Krimpen aan de Lek. Een deel, de Hoge Zaag, werd aan het eind van de negentiende eeuw opgespoten met overtollige baggerspecie van rivierwerken en is nu in gebruik als industrieterrein.

Op eiland De Zaag is dus zowel industrie als natuur te vinden. Het gebied met natuur wordt beheerd door Stichting het Zuid Hollands Landschap. In 2016 heeft een deel van het eiland nog een nieuwe impuls gekregen en hebben waterplanten, vissen en in het water levende kleine dieren daardoor meer levensruimte gekregen.

Zondag 25 maart 2018 ben ik met mijn echtgenote voor de 2^e keer op dit belevingsvolle eiland. Het is zonnig weer 13 graden en windstil. Na de autosloperij rechts te zijn gepasseerd gaan we rechtsaf het gebied de Grote Zaag in. We lopen langs rietgors, wilgenbos en een elzensingel. Aan het eind van het pad komen we bij een, achter een vooroeververdediging liggende, geul met slikken en ondiep water. Daar ligt ook het "Uitkijkpunt West", waar we over een baai met watervogels prachtig uitkijken op het Stormpoldervloedbos. Wilde golven lopen daar stuk op een brede strook riet, wilgen en vlieren die de oever omzomen. Op de vooroeververdediging zitten Aalscholvers hun vleugels te drogen.

We lopen terug, slaan dan rechtsaf en komen via een brug over de geul op een pad dat tussen de geul en de oeverbescherming langs de Nieuwe Maas loopt.

Tussen het vloedbos door is er af en toe zicht op de slikken langs de geul. Daar vertoeven Smienten, Bergeenden, Krakenden, Wilde eenden en meeuwen.

Door de slikken op het eiland zijn er verschillende soorten steltlopers en eenden te vinden.

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

Langs het pad bloeit het Klein –en groot hoefblad.

Aan eind van het pad slaan we linksaf en komen bij een vogelkijscherm, wat een prachtig uitzicht biedt op de slikken. Op een T-splitsing slaan we rechtsaf en lopen langs de Afval Water Zuiverings Installaties (AWZ). De uitstroomgeul van deze installaties splitst het gebied in tweeën.

We komen nu in de buurt van de Kleine Zaag, wat tot 1918 nog in gebruik was als griend. De Kleine Zaag ligt tegenover Slikkerveer en Bolnes. Wie met het pontje de rivier oversteekt ziet al vanaf Slikkerveer het strandje en een verwilderd wilgenbos aan de overkant liggen. Links van het pad langs het Bakkerskil ligt een griend en een rietgors. Rechts ligt weer een geul met slikken waarop tussen het wilgenbos Krakeenden zijn te zien. In het plat gewaaide riet staat een Blauwe reiger te zoeken naar wat lekkers.

We slaan linksaf, gaan door een hek en lopen vervolgens de Kleine Zaag op. We komen op een pad met links veel vloedbos langs het Bakkerskil. Rechts staan wilgen, Meidoorns en Vlieren met daarachter een ondiepe plas. In de wilgen zitten veel donzige katjes. Aan het eind van het pad komen we op het Oostelijke puntje van het eiland.

We slaan rechtsaf en lopen langs het Oostelijk Balkengat, een matig tot ondiep watergebied met weinig tot geen waterplanten. Vroeger was dit gebied in gebruik bij een houtzagerij om de duurzaamheid van balken in het water te vergroten. In het water dobberen nu Nijlganzen en Canadese ganzen. Een in de lucht zwevende Buizerd slaat aan het miauwen. Op het eiland zijn genoeg muizenholletjes te vinden, dus de winkel is regelmatig open voor zijn menukaart. Langs onze schoenen zoemen de eerste koninginnen van de Aardhommel op zoek naar stuifmeel voor hun nest.

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

We slaan rechtsaf en lopen weer langs de Nieuwe Maas. We komen langs huisnummer 1

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

Wat verderop langs het pad is een oude wilg door de laatste storm zwaar beschadigd. Wind en inregening hebben aan zijn fiere imago een einde gemaakt. We lopen langs een ondiepe plas, gaan weer door een hek en lopen rechtdoor de Kleine Zaag af..

Een stukje verder ligt sinds enkele maanden een bijzonder uitkijkpunt: de veertien meter hoge Beverbrug, ontworpen door Ruud Reutelingsperger van kunstenarscollectief Observatorium. De brug is een constructie van stalen buizen geïnspireerd op beverburchten. Vanaf de brug heb je een panoramisch zicht over De Zaag, Rotterdam, de haven en de rivier.

Boven ons vliegt al gakkend een groepje ganzen over. Als we verder doorlopen komen we weer bij het begin van de route.

Vanaf ongeveer half april zijn ook beschermde getijdenplanten als Spindotter en Zomerklokje waar te nemen. Het Zomerklokje groeit in moerassige weilanden, natte bossen en langs rivieren in het riet. De Zaag is hier een ideaal gebied voor.

U vindt de Zaag bij Krimpen aan de Lek aan de Zaag 1. Met bus 194 van Arriva kunt u naar halte De Zaag. Langs de dijk tussen Krimpen aan de IJssel en Krimpen aan de Lek staat het eiland met een klein bordje aangegeven. Via een brug over het Bakkerskil kom je op het eiland en door een hek - ten westen van een autosloperij - loop je het vrij toegankelijke natuurgebied in.

Het eiland staat - met een getijdeverschil van 120 cm - onder invloed van eb en vloed.

Sommige paden kunnen onder water lopen. Hou rekening met hoog water en modderige paden en neem een verrekijker mee.

Kijk eerst op <https://getij.rws.nl> en kies daar voor Krimpen aan de Lek.

Het eiland De Zaag met boven het Oostelijk Balkengat en onder het Westelijke uitkijkpunt

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

Blijdorp Natuurbehoudsfestival

IVN stand - meld je SNEL aan (uiterlijk op 5 april)

Diergaarde Blijdorp nodigt ons uit om met een stand te staan op het Blijdorp Natuurbehoudsfestival, dat op zondag 10 mei gehouden wordt van 10.00 tot 16.00 uur.

De marktkramen komen te staan in de Haaienzaal in het Oceanium.

IVN krijgt de gelegenheid om, zoals Blijdorp schrijft "in een festivalachtige sfeer bezoekers te informeren over uw organisatie en passie voor de natuur en het behoud ervan".

Er vinden ook diverse korte 'Blijdorpcolleges' plaats. We worden uitgenodigd ook voor kinderen activiteiten aan te bieden, om hen te inspireren zorg te dragen voor de aarde.

Wie vindt het leuk een paar uurtjes onze kraam te bemensen? Heb je ideeën voor een aanbod aan kinderen ter plekke? **Aanmelden uiterlijk op 5 april, bij Liesbeth den Haan, op tel. 06-47046122 of email liesbethdenhaan@gmail.com.**

Nieuwe IVN Route App voor wandel- en fietsroutes

IVN Rotterdam heeft besloten deel te nemen in het landelijke initiatief om te komen tot een IVN Route App. Deze zal voor het publiek gratis beschikbaar komen voor Smartphone en I-Phone. De software wordt momenteel ontwikkeld. Zodra die rond is, kunnen we routes in ons werkgebied op deze app zetten. Per route komt er een routebeschrijving en informatie bij een aantal punten onderweg. Het kan gaan om te lopen en om te fietsen routes.

Het is een mooie kans om IVN beter op de kaart te zetten en vindbaar te maken voor een groot publiek. Ook biedt de App de mogelijkheid om de activiteiten van de afdeling onder de aandacht te brengen, waaronder ook de excursies mét gids, al dan niet op aanvraag.

Frank Biesta gaat het beheer en de input van de (Rotterdamse) routes verzorgen; Liesbeth den Haan heeft de verantwoordelijkheid voor de informatieve kant op zich genomen. Samen zijn zij bezig om potentiële routes te verkennen.

Heb je suggesties voor een in de App op te nemen route, in ons werkgebied, neem dan contact op met **Frank Biesta, tel. 06-11365499, of stuur een e-mail naar f.r.biesta@gmail.com.**

Stadsnatuur en stadssafari's in Rotterdam

Rotterdam behoort tot de meest soortenrijkste gebieden van Nederland. Dit is te danken aan de grote variëteit aan leefmilieus (biotopen) op het uitgestrekte grondgebied van de gemeente. Daarop vinden we polders aan de stadsranden, nieuwbouwwijken op opgespoten land, historische dorpskernen, dit alles doorsneden door (water)wegen en oude veenplassen, havenkades, taluds van spoorlijnen, oevers, basaltdijken en plantsoenen.

Eind 2016 lanceerde IVN het idee van een stadssafari. Dit sprak enkele leden van onze afdeling erg aan. Het plan is nu om binnenkort een eerste stadssafari aan te bieden, in de binnenstad van Rotterdam, met 2 gidsen. Het motto is 'Ga op ontdekkingstocht in je eigen stad', om de natuur te ontdekken die er overal is. En al rondlopende vragen we ons ook af: Wat is natuur in de stad eigenlijk, is het ook natuur als we de

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

soort aangeplant hebben of 'gelokt' door aanbieden van faciliteiten? Wij rekenen overigens ook fossiele natuur tot objecten van onze safari's.

Bij de eerste safari die we gaan houden richten wij ons op een algemeen publiek. Let op de website van onze afdeling www.ivn.nl/afdeling/rotterdam-en-omgeving (bij Nieuws en bij Activiteiten).

Er zijn ook lespakketten en suggesties voor een safari te vinden op de website www.dewildestad.nl. Verder is door IVN een boekje uitgegeven, via de webwinkel te verkrijgen, genaamd "Stadsjungleboek - Op avontuur in de stad". Dit is gericht op kinderen.

Heb je de film 'De Wilde Stad' al gezien? Wellicht zijn er nog bioscoopvoorstellingen in Rotterdam of omgeving. Mochten er eenmalige vertoningen bekend worden, dan zullen die aangekondigd worden op onze website (onder Nieuws) en in de Nieuwsbrief (zo mogelijk).

Voor wie zich wil inlezen op het onderwerp Stadsnatuur, kan terecht in diverse publicaties, zoals:

"Wildpark Rotterdam - de stad als natuurgebied", door Jelle Reumer, verschenen bij de Historische Uitgeverij.

"Kijk waar je loopt" - over stadspaleontologie", door Jelle Reumer, verschenen bij de Historische Uitgeverij.

"Straatplantjes - verrassende waarnemingen aan plantjes tussen straat- en muurstenen", samenstelling Ton Lommers, uitgegeven en te bestellen bij tonlommers@casema.nl

"Stadsfossielen spotten", samenstelling Ton Lommers, uitgegeven en te bestellen bij tonlommers@casema.nl.

Leuke waarnemingen?

Heb jij soorten, planten of dieren, recentelijk waargenomen in stedelijk Rotterdam, meld ze dan bij ons: liesbethdenhaan@gmail.com, liefst met (scherpe) foto waarop de locatie duidelijk te zien is. Het kan gaan om een plant, een dier, een al dan niet bebroed nest, een kolonie mussen, prooiresten, een hol, enzovoort. Wellicht kunnen we de door jou gesignaleerde locaties opnemen in een stadssafari-route.

Heb jij soorten, planten of dieren, recentelijk waargenomen in stedelijk Rotterdam, meld ze dan bij ons: liesbethdenhaan@gmail.com, liefst met (scherpe) foto waarop de locatie duidelijk te zien is. Het kan gaan om een plant, een dier, een al dan niet bebroed nest, een kolonie mussen, prooiresten, een hol, enzovoort. Wellicht kunnen we de door jou gesignaleerde locaties opnemen in een stadssafari-route.

Eikvoarens op een kademuur, hoek Lombardkade en Delftse Vaart © Frank Biesta.

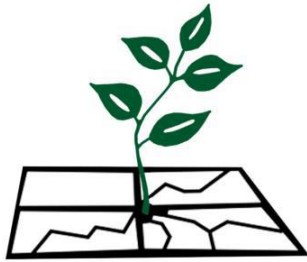
Een koppeltje Nijlganzen op een kademuur langs Het Hang © Frank Biesta.

Nieuwsbrief nummer 31 d.d. 28 maart 2018

Beste tuinvrienden

Een bericht van Jacqueline Veltman

13 april geven de Natuur en werkgroep Krimpenerwaard en Operatie Steenbreek (waar ik kartrekker van ben) een inspirerende info avond over:

OPERATIE STEENBREEK
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Leve(n)de tuin!

Kom op 13 april 2018 om 19.30-21.30 uur naar het Gemeentehuis van Krimpen ad IJssel luisteren naar een inspirerende avond over het leven in jouw tuin en de vele voordelen van meer groen!

De toegang is vrij , **opgeven via:**

infoavond.levendetuin@gmail.com

Heeel belangrijk: een groene tuin voor mens en dier!

Komen luisteren dus!

zie ook de website: www.steenbreekkrimpenaandenijsel.nl